

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Henkilökunnan TVT-taitojen ja tarpeiden kartoitus

Kevät 2009 / TUKE

**Yhteenveto henkilökunnan
TVT-kyselyn tuloksista**

Sisällysluettelo

1	Kyselyn toteutus	1
2	Taustatiedot	1
3	Käytön sujuvuus	2
3.1	TVT-laitteet luentosaleissa ja pienryhmäopetuksessa	2
3.2	Oman työaseman varustelu	3
4	Sovellusten käyttö	4
4.1	Tietolähteet opetustoiminnan eri vaiheissa	4
4.2	Digitaalisen kurssikirjaston käyttö	5
4.3	Sovellusten käyttö oppimateriaalin valmistuksessa ja opetuksen aikana	5
5	Koulutus ja tuki	6
5.1	Koulutuksen ja tukimateriaalien tarve	7
5.2	Koulutuksen ja tiedotuksen muodot	8
6	Yhteenveto	9
	Liite 1	10

1 Kyselyn toteutus

Henkilökunnan Tieto- ja viestintätekniikan (TVT) käyttöä kartoittava kysely toteutettiin lääketieteellisessä tiedekunnassa keväällä 2009. Kysely on osa laajempaa TVT-aiheisten kyselyjen sarjaa, jossa kartoitetaan opiskelijoiden ja henkilökunnan tietoteknisiä taitoja ja tarpeita. Kysely toteutettiin lähes samanlaisena edellisen kerran lukuvuonna 2006 - 2007.

Kysely toteutettiin sähköisenä E-lomakkeella. Opettajien ja muun henkilökunnan käyttämälle sähköpostilistalle lähetettiin tiedote kyselyn alkamisesta ja viikon kuluttua samalle listalle lähetettiin vielä muistutus vastaamisesta.

Kuten aiemminkin kysely muodostui kolmesta eri teemasta. Ensimmäiseksi henkilökunnalta kysyttiin laitteiston saatavuuteen ja käytön sujuvuuteen liittyviä asioita. Toinen kysymysryhmä muodostui sovellusten käyttöä koskevista kysymyksistä. Kolmantena kysymysryhmänä oli henkilökunnan koulutustarvetta koskevat kysymykset. Edellisvuoden kysymysten lisäksi kysyttiin vielä henkilökunnan tuki- ja tiedotustarpeita. Tavoitteena oli selvittää mikä olisi sopivin tuen ja tiedotuksen muoto TVT-asioissa.

2 Taustatiedot

Kyselyyn vastasi yhteensä 39 henkilökunnan edustajaa, mikä on alle 10 % potentiaalisista vastaajista. Sähköpostilistalle, jonne tiedote kyselyyn vastaamisesta lähetettiin, kuuluu yli 400 henkilökunnan edustajaa. Kaiken kaikkiaan vuonna 2008 lääketieteellisessä tiedekunnassa oli henkilöstöä 971 (Lähde: Lääketieteellisen tiedekunnan vuosikertomus 2008).

Edelliseen kyselyyn vastauksia tuli 99, joten vastausprosentti oli aiemmassa kyselyssä huomattavasti nykyistä korkeampi. Alhaiseen vastausprosenttiin ei ole tiedossa mitään erityistä syytä. Kyselystä tiedotettiin ja muistutettiin kuten aiemminkin.

Suurin osa vastaajista oli luonnollisesti opetushenkilökuntaan kuuluvaa. Laitoksista kliininen laitos oli kattavimmin edustettuna vastaajien joukossa. Myös aiemmassa kyselyssä jakauma oli samansuuntainen.

Toimeni opetustehtävissä	N	%
professori, dosentti, kliininen opettaja tai muu senioriopettaja	36	92,3
assistentti, tuntiopettaja tai muu nuorempi opettaja	2	5,13
opetushoitaja	1	2,56
muuta henkilökuntaa	0	0

Laitokseni

Biolääketieteen laitos	4	10,26
Hammaslääketieteen laitos	6	15,38
Kansanterveystieteen laitos	4	10,26
Kliininen laitos	16	41,03
Kliinisteoreettinen laitos	7	17,95
Oikeuslääketieteen laitos	1	2,56
Muu laitos	0	0

Taulukko 1: Vastaajien taustatiedot ja laitos

3 Käytön sujuvuus

Osa tiedekunnan opetuksesta tapahtuu luentosaleissa, osa pienryhmissä eri puolilla kampusta. Kaikki opetustilat on pyritty varustamaan asianmukaisin laittein. Lähes kaikissa Biomedicumien pienryhmätiloissa on oletuksena tietokone ja videotykki. Luokkiin on myös mahdollista etukäteen varata tarvitsemiaan laitteita, kuten useampia videotykkeitä tai kannettava tietokone.

Yliopiston tiloissa laitteiden käyttöön saa apua vahtimestareilta, sairaalan puolella laitteiden tuesta ja huollosta vastaavat sairaalan mikrotukihenkilöt.

3.1 TVT-laitteet luentosaleissa ja pienryhmäopetuksessa

Suurella osalla (44 %) vastaajista oli ollut ongelmia luentosaleissa olevien laitteiden kanssa. Kysymyksen "Onko TVT-laitteiden (työasema, dataprojektori yms.) käyttö luentosaleissa sujuvaa?" vastauksista nähdään, että ainoastaan yksi vastaaja on selvinnyt luentosalissa ilman ongelmia.

Kyselyn vastauksia analysoitaessa kannattaa kuitenkin pitää mielessä, että kysymyksessä ei ole tarkennettu ajanjaksoa jota vastaus koskee. Siten ongelmia kokeneiden vastaajien joukkoa saattaa kartuttaa sellaisetkin vastaajat, jotka ovat jossain vaiheessa tarvinneet tukihenkilön tai muiden henkilöiden opastusta.

Tulosten mukaan 41 % vastaajista ei käytä TVT-laitteita lainkaan luentoajensa aikana. Tulos on yllättävä, sillä yleisen käsityksen mukaan lähes kaikilla luennoilla näytetään diaesityksiä tai luentokalvoja. Luennon jälkeen materiaalit tallennetaan Digitaaliseen kurssikirjastoon.

	N	%
Käyttö on sujuvaa	1	2,56
Käytössä on ilmennyt ongelmia jotka olen saanut yleensä itse ratkaistua	5	12,82
Käytössä on ilmennyt ongelmia joiden ratkaiseminen on vaatinut tukihenkilön tms. apua	17	43,59
En käytä TVT-laitteita	16	41,03

Taulukko 2: TVT-laitteiden käyttö luentosaleissa

Vuonna 2006 - 2007 kyselyssä selvitettiin TVT-laitteiden saatavuutta väittämällä "TVT-laitteet ovat helposti / kohtalaisesti / huonosti saatavilla luento-opetusta ja varten". Tuolloin yli puolet (57 %) vastanneista oli sitä mieltä, että TVT-laitteet ovat helposti saatavilla.

Aiemmassa kyselyssä näkökulma oli laitteiston saatavuudessa, nyt kysymyksen kohteena olivat ongelmat ja niiden ratkaisu. Kysymyksen "Onko TVT-laitteiden (työasema, dataprojektori yms.) käyttö pienryhmäopetuksessa sujuvaa?" vastaukset osoittavat, että pienryhmäopetuksessa käytettävien tilojen laitteistojen käyttö on huomattavasti sujuvampaa (20 %) verrattuna luentosaleissa oleviin laitteisiin.

Pienryhmäopetuksessa käytettyjen laitteiden helppokäyttöisyys luentosaleissa oleviin laitteisiin verrattuna saattaa selittyä osittain myös sillä, että osa opettajista käyttää pienryhmäopetuksissa omia kannettavia tietokoneitaan. Siten laitteen käyttö on tuttua eikä tilanne vaadi kuin tietokoneen kytkemisen videotykkiin.

Taulukosta 3 nähdään vastaajien jakaumat. Vastaajista jälleen suuri osa (38 %) ei käytä TVT-laitteita lainkaan.

	N	%
Käyttö on sujuvaa	8	20,51
Käytössä on ilmennyt ongelmia jotka olen saanut yleensä itse ratkaistua	6	15,38
Käytössä on ilmennyt ongelmia joiden ratkaiseminen on vaatinut tukihenkilön tms. apua	10	25,64
En käytä TVT-laitteita	15	38,46

Taulukko 3: TVT-laitteiden käyttö pienryhmäopetuksessa

3.2 Oman työaseman varustelu

Vaikka TUKE ei pystykään vaikuttamaan laitosten laitehankintoihin, päädyttiin tässä kyselyssä kartoittamaan myös vastaajien omien työasemien varustelua. Tarkoituksena oli selvittää voisivatko työasemien ominaisuudet vaikuttaa vastaajien innostukseen käyttää TVT:tä osana ope-
tustaan.

Kysymykseen ”Onko oman työasemasi varustelu riittävää opetuskäytön vaatimusten kannalta?” vastasi 36 henkilökuntaan kuuluvaa. Jotta varustelu ymmärrettäisiin samalla tavalla, kysymystä tarkennettiin määrittelyllä: ”Onko käytössäsi riittävät sovellusohjelmat ja tarvittavat lisälaitteet, kuten skanneri, digikamera, web-kamera tms.”

	N	%
On riittävä	8	21,05
Ei ole riittävä	28	73,68

Taulukko 4: Oman työaseman varustelun riittävyys

Taulukosta 4 nähdään, että vastaajista 74 % piti oman työasemansa varustelua riittämättömänä TVT:n opetuskäytön vaatimukseen nähden. Avoimissa tekstikentissä henkilökunta valittelee laitteiston olevan vanhentunutta.

”hidas, vanha masiina”

”koneeni on vanhentunut”

”kuvankäsittelyohjelma, videoeditori”

”Tosin: olen itse joutunut ostamaan (tutkimusmäärärahoillani) tietokoneeni (sisältöineen) ja pitämään sen toimintakunnossa ”

”adobe ohjelmisto paketista olisi hurjasti hyotyä”

”ei ole kiinteitä TVT laitteita, vaan ne kannetaan erikseen paikalle.”

”vanhentunut yliopiston laitteisto saatiin korvattua klinikan varoista, mutta kliinisellä opettajalla ei nyt lainkaan laitteita opetustarkoitukseen”

”kuvamateriaali vaatisi suuremman muistin”

Laitokset ja yksiköt vastaavat itse henkilökuntansa laitehankinnoista. Laitteistot tulee hankkia Hansel-puitesopimustoimittajilta Tietotekniikkaosaston henkilöstön kautta. Tietotekniikkaosaston lähitukiryhmä auttaa myös laitteiston asennuksessa. Näin taataan että käytössä olevissa laitteissa on yliopiston käyttöön testatut osat ja ominaisuudet sekä riittävän kattavat takuehdot.

4 Sovellusten käyttö

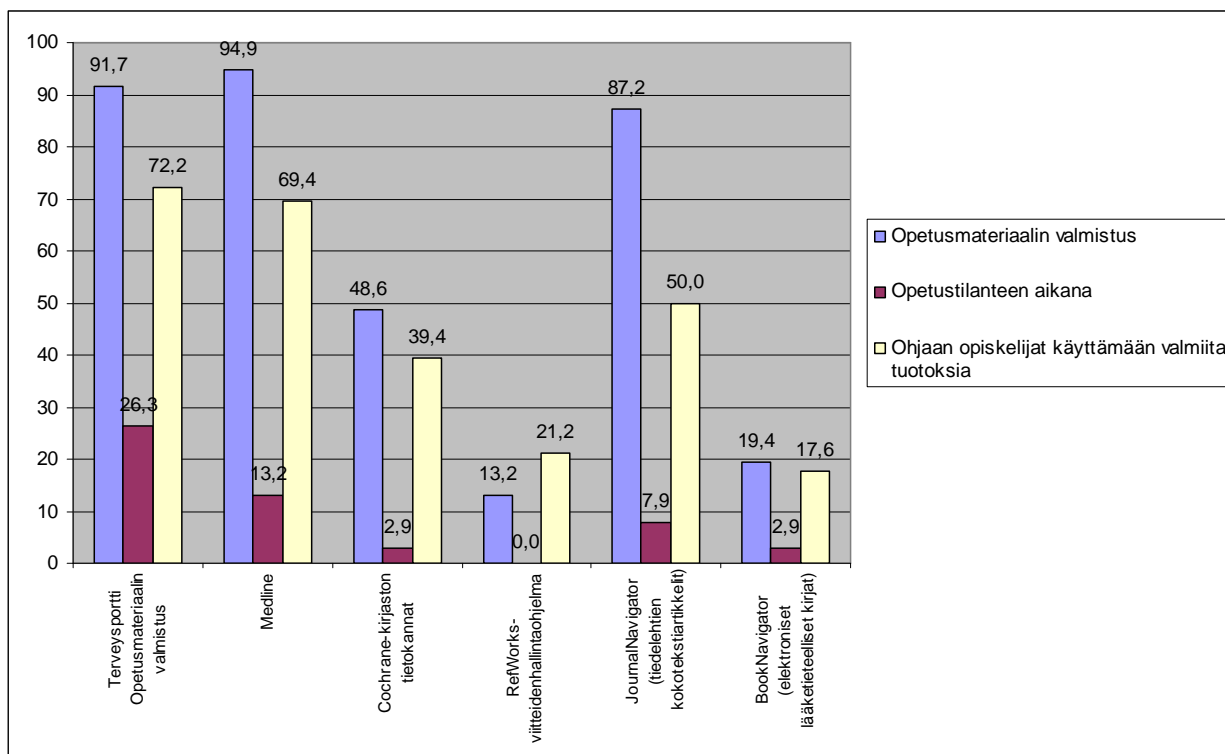
Terkko tarjoaa opettajien käyttöön runsaasti erilaista opetuksen valmistelussa ja opetuksen aikana käytettävää materiaalia. Terkon tarjoamat resurssit ovat käytettävissä yliopiston verkossa olevilta koneilta ja ne ovat henkilökunnalle maksuttomia.

Kyselyssä haluttiin selvittää, missä opetuksen eri tilanteissa Terkon tietolähteitä käytetään. Opetukseen liittyvä toiminta oli jaettu kolmeen osaan:

1. Opetusmateriaalin valmistus
2. Opetustilanteen aikana
3. Ohjaan opiskelijat käyttämään.

4.1 Tietolähteet opetustoiminnan eri vaiheissa

Kuvasta 1 nähdään kuinka vastaukset kysymykseen ”Mitä seuraavista tietolähteistä käytät opetustoiminnan eri vaiheissa?” jakautuivat.

Kuva 1: Tietolähteiden käyttö opetustoiminnan eri vaiheissa

Kuvaa tarkasteltaessa voidaan havaita, että yli 90 % prosenttia vastaajista käyttää Medlinea ja Terveysporttia opetusmateriaalin valmistuksessa. Lähes 90 % vastaajista käyttää Terkon elektronisten lehtien palvelua JournalNavigatoria, Cochrane-kirjastoa melkein puolet ja viidennes Terkon e-kirjoja.

Niin e-kirjoja kuin RefWorksiäkin voitaisiin varmasti hyödyntää enemmän, mutta ilahduttavaa on, että myös niitä käytetään. RefWorksissä on tarjolla mm. RefShare-toiminto, jonka avulla opettaja pystyy jakamaan tarvittavat artikkelit opiskelijoilleen.

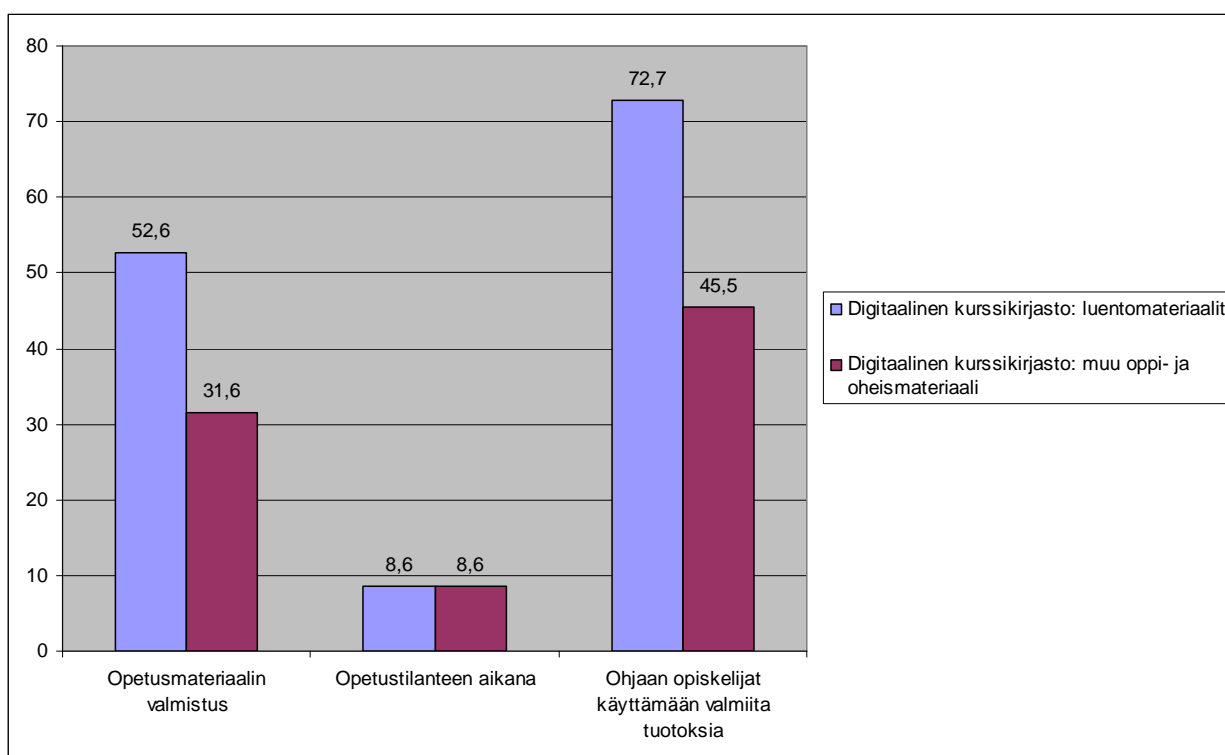
4.2 Digitaalisen kurssikirjaston käyttö

Terikko on tarjonnut Digitaalisen kurssikirjaston opettajien ja opiskelijoiden käyttöön jo useiden vuosien ajan. Digitaaliseen kurssikirjastoon tallennetaan luentodiat, mutta yhtäläisellä tavalla voidaan tallentaa jaksokirjat, lukujärjestykset ja muu kurssiin liittyvä materiaali. Digitaalisen kurssikirjaston sisältö on jaettu lukuvuosittain siten, että jokaisella opintojaksolla on kurssikirjastossa oma alueensa.

Aiemmin tänä vuonna raportoidussa opiskelijakyselyn tuloksista nähtiin että lähes kaikki opiskelijat käyttävät Digitaalista kurssikirjastoa. Ainoastaan 5 % opiskelijoista vastasi ettei ollut kulu-neena syksynä vielä käyttänyt DiKKiä.

Tässä kyselyssä haluttiin selvittää millä tavoin vastaajat käyttävät DiKKiä. Vastausvaihtoehdoissa oli eritelty DiKKin käyttö luentomateriaalin tallennukseen ja muuhun oppi- ja oheismateriaaliin. Lisäksi vastaukset haluttiin eritellä edellisen kysymyksen tavoin aikaan ja käyttötapaan perustuen.

Kysymyksen ”Kuinka käytät Digitaalista kurssikirjastoa?” vastaukset nähdään kuvassa 2.

Kuva 2: Digitaalisen kurssikirjaston käyttö

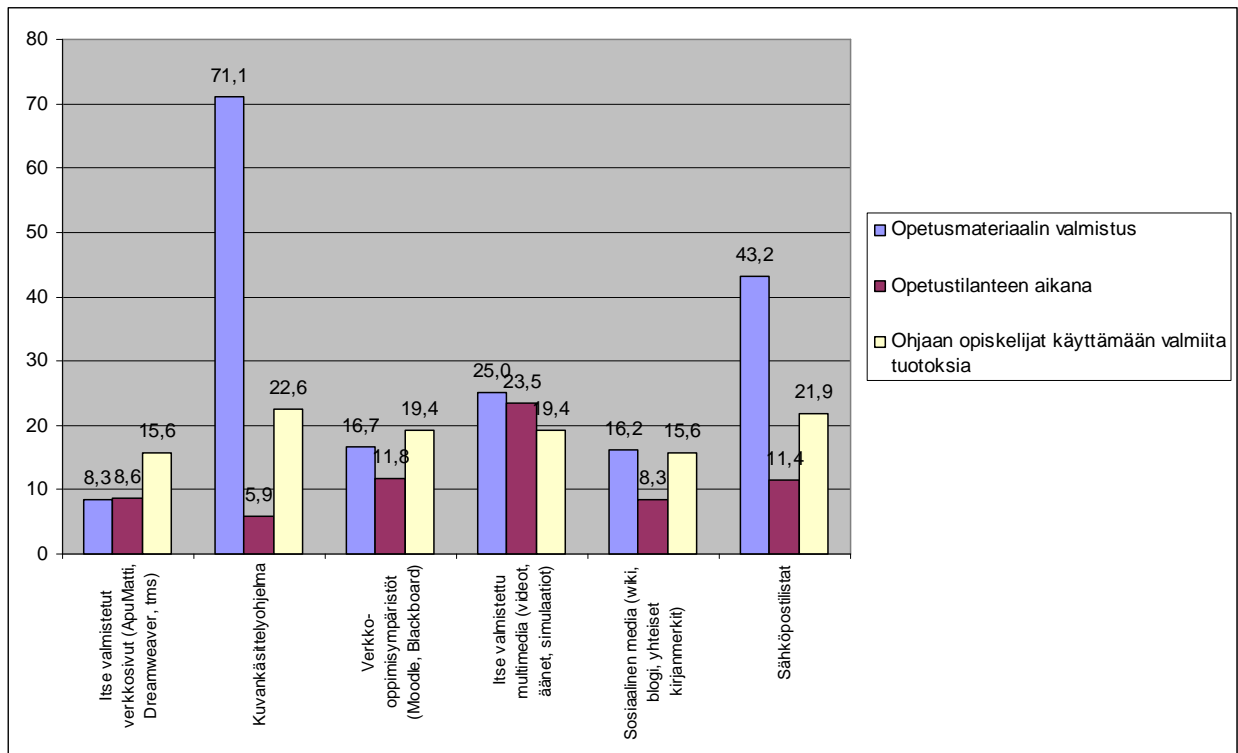
Digitaalinen kurssikirjasto on tärkeä väline opetusmateriaalin – erityisesti luentomateriaalin – jakamisessa, mutta sitä hyödynnetään myös opetusmateriaalin valmistuksessa, ja osa vastaajista käyttää sitä myös itse opetustilanteessa.

4.3 Sovellusten käyttö oppimateriaalin valmistuksessa ja opetuksen aikana

Terikon tarjoamien tietolähteiden lisäksi tiedekunnan henkilökunnalla on käytössään suuri määrä erilaisia TVT-sovelluksia. Kyselyssä eri sovellukset ryhmiteltiin siten, että lopulta käytössä oli kuusi eri vastauskategoriaa. Vastaajia pyydettiin jälleen erittelemään milloin ja millä tavoin he käyttivät kutakin sovellusta. Vastaajilla oli mahdollisuus myös jättää vastaus tyhjäksi.

Kuvasta 3 nähdään vastaukset kysymykseen ”Mitä seuraavista sovelluksista käytät?”. Lääketieteen visuaalisuus näkyy selkeästi muista erottuvana ryhmänä. Vastaajista yli 70 % käyttää ope-

tusmateriaalin tuottamiseen. Myös itsevalmistettu multimedia on suosittua, 25 % vastaajista käyttää sitä opetusmateriaalin valmistuksessa, 24 % opetuksen aikana ja 19 % ohjaa opiskelijat käyttämään valmiita tuotoksia.

Kuva 3: Sovellusten käyttö oppimateriaalin valmistuksessa ja opetuksessa

5 Koulutus ja tuki

Kysymysten esittämisen ja tiedonkeruun lisäksi kyselyyn haluttiin mukaan myös tiedon jakamisen näkökulma. Ennen tuki- ja tiedotustarpeita koskevaa kysymystä kyselyssä kuvattiin erillisessä laatikossa käytössä olevat tuki-, koulutus- ja tiedotuskanavat. Tarkoituksena oli kerrata ja korostaa nykyisin käytössä olevat tukimuodot.

Tuki

- Helppari (p. 191 55555)
- Palvelukeskuksen väki, tietos-meilahti at helsinki.fi

Koulutus

- Henkilöstöosasto
- Opetusteknologiakeskus
- Terkko ja TUKE

Tiedotus

- IT-Medi-seminaari
- ltdk-ope-sähköpostilista
- Tukevasti verkossa -verkkolehti

Taulukko 5: Tuki-, koulutus- ja tiedotuskanavat

Yliopiston yhteinen tietotekninen tuki Helpdesk palvelee koko yliopiston henkilökuntaa sekä opiskelijoita. Helpdeskiin voi soittaa kaikissa tietotekniikkaa koskevissa asioissa, Helpdesk on auki virka-aikaan. Helpdeskin toiminta on vasta vähitellen käynnistymässä ja toistaiseksi Helpdesk palvelee vasta Viikin kampuksen väkeä. Alustavien suunnitelmien mukaan Helpdesk on käytössä vuoden 2009 loppuun mennessä kaikkialla yliopistossa.

Etätuen lisäksi Meilahden kampuksella toimii Tietotekniikkaosaston lähituki, joka auttaa ohjelmien asennuksessa ja muissa konekohtaisissa ongelmissa, jotka vaativat ylläpidollista käsitteilyä.

Henkilöstökoulutuksen päävastuu on yliopistossa keskitetty Henkilöstöosastolle ja Opetusteknologiakeskukseen. TUKE ja Terkko tarjoavat edellisten lisäksi koulutusta TVT-aiheista tarpeen mukaan.

Tiedotus lääketieteellisessä tiedekunnassa tapahtuu pääosin sähköpostilistojen avulla. Sähköpostilistoilla voidaan toteuttaa kohdennettu viestintä siten, että eri tarpeita varten on luotu omia sähköpostiryhmiä. Esimerkiksi opetushoitajille, jaksovastaaville ja TVT-asioista kiinnostuneille on omat sähköpostilistansa.

TUKEn toimittama verkko-opetuksen ajankohtaisia asioita käsittelevä Tukevasti verkossa - verkkolehti ilmestyy neljästi vuodessa. Lisäksi TVT-aiheista tietoa on saatavilla TUKEn järjestämässä vuotuisessa IT-Medi-seminaarissa.

5.1 Koulutuksen ja tukimateriaalien tarve

Taulukosta 6 nähdään kuinka opettajat ovat vastanneet kysymykseen ”Mistä seuraavista soveluksista haluaisit koulutusta tai tukimateriaalia?”. Eniten koulutusta halutaan verkko-oppimisympäristöistä (44 %) sekä kuvankäsittelyohjelmista (41 %). Myös itse valmistetut verkkosivut (33 %) sekä multimedia (31 %) ovat aiheita, jotka kiinnostavat.

Vastaukset ovat samankaltaisia vuoden 2006 kyselyn tulosten kanssa. Tuolloin vastaajista 46 % halusi lisäkoulutusta kuvankäsittelystä ja 35 % omien www-sivujen valmistuksesta.

Valitettavasti kuluneen kahden vuoden aikana Meilahden kampuksella ei henkilökunnan toiveista huolimatta ole TUKEn toimesta järjestetty koulutusta kuvankäsittelyohjelmista eikä WWW-sivuista. Tällä hetkellä ainoastaan yliopiston Henkilöstön koulutus- ja kehittämissyksiköllä on henkilöstö- ja laitteistoresursseja mainittujen kurssien järjestämiseen.

Muiden koulutustarpeiden kohdalla tilanne on huomattavasti parempi. Terkossa on runsaasti kursseja tarjolla RefWorksista ja keskustakampuksella järjestettyjen henkilöstön koulutus- ja kehittämissyksikön kurssien lisäksi TUKEn väki on pitänyt vuosittain PowerPoint-kursseja myös omalla kampuksella. Lisäksi Virtuaalisesta potilaspankista on ollut tarjolla työpajoja ja lähiopeutusta.

Kirjaston palvelujen koulutustarpeiden alhaiset luvut voitaneen tulkita siten, että opettajat käyttävät kyseisiä palveluja jo työssään. Kuten kuvasta 1 nähtiin, opettajat käyttävät välineitä esimerkiksi opetusta valmistellessaan.

Yliopiston henkilöstökoulutusjärjestelmä Henkkaan pääsee Alman kautta. Henkassa on tietoa Henkilöstöosaston ja Opetusteknologiakeskuksen järjestämistä kursseista. TUKEn kurssit löytyvät Henkan lisäksi TUKEn sivuilta olevasta koulutuskalenterista. Terkon kursseista tiedotetaan Terkon kotisivuilla.

	Koulutusta		Tukimateriaalia	
	N	%	N	%
Verkko-oppimisympäristöt (Moodle, Blackboard)	17	43,59	3	7,69
Kuvankäsittelyohjelma	16	41,03	1	2,56

Itse valmistetut verkkosivut (ApuMatti, Dreamweaver, tms)	13	33,33	6	15,38
Itse valmistettu multimedia (videot, äänet, simulaatiot)	12	30,77	1	2,56
Digitaalinen kurssikirjasto: luentomateriaalit	11	28,21	9	23,08
Sosiaalinen media (wiki, blogi, yhteiset kirjanmerkit)	10	25,64	4	10,26
Digitaalinen kurssikirjasto: muu oppi- ja oheismateriaali	9	23,08	9	23,08
RefWorks-viitteidenhallintaohjelma	9	23,08	1	2,56
Virtuaalinen potilaspankki	8	20,51	2	5,13
BookNavigator (elektroniset lääketieteelliset kirjat)	6	15,38	2	5,13
Sähköpostilistat	5	12,82	5	12,82
PowerPoint	5	12,82	3	7,69
JournalNavigator (tiedelehtien kokotekstiartikkelit)	5	12,82	2	5,13
Cochrane-kirjaston tietokannat	5	12,82	0	0
Terveysportti	2	5,13	2	5,13
Medline-tietokanta	2	5,13	1	2,56
Muu sovellus, mikä	2	5,13	1	2,56

Taulukko 6: Opettajien tuen ja koulutuksen tarve

5.2 Koulutuksen ja tiedotuksen muodot

Tiedekunnan opettajilla on käytössään monenlaista TVT-tukea. Verkko-opetuksen tukihenkilö tarjoaa henkilökunnalle lähitukea ja opastusta verkko-oppimiseen liittyvistä asioista. Neljästi vuodessa ilmestyvästä Tukevasti verkossa -verkkolehdestä käy ilmi verkko-opetuksen ajankohtaiset asiat tiedekunnassa. Lisäksi vuosittainen IT-Medi-seminaari kokoaa yhteen tiedekunnan omat opettajat kertomaan verkko-opetuksen eri soveltamistavoista.

Joitakin vuosia sitten tiedekuntaan perustettiin TVT-verkosto. Tarkoituksena oli muodostaa avoin yhteistö, jonka kautta pilotit ja uusin tieto leviäisi opettajien keskuuteen. Aktiivisen alun jälkeen verkoston toiminta on kuitenkin ollut kohtalaisen vähäistä.

Taulukosta 7 käy ilmi opettajien vastaukset kysymykseen ”Mikä olisi Sinulle sopivin koulutuksen / tiedotuksen muoto?”. Suurin osa opettajista (56 %) pitää henkilökohtaista ohjausta parhaana tuen muotona. Toiseksi suosituin tukimuoto ovat verkossa olevat käyttöohjeet sekä sovelluskoulutus ATK-luokassa (44 %). Seminaarit ja sähköpostitiedotus saivat kannatusta ainoastaan kolmelta vastaajalta.

	N	%
Henkilökohtainen konsultaatio ja ohjaus	22	56,41
Verkossa olevat käyttöohjeet	17	43,59
Sovelluskoulutus ATK-luokassa	17	43,59
Työpajatyöskentely, jossa mahdollisuus omien materiaalien muokkaamiseen	15	38,46

Verkkosivusto, josta voisi seurata ajankohtaisia TVT-asioita	6	15,38
Säännöllisesti kokoontuva avoin yhteisö, tapaamisissa lyhyitä tietoiskuja tai teemoja	6	15,38
Seminaarit	3	7,69
Erityisesti verkko-opetukseen ja TVT-koulutukseen kohdennettu sähköpostilista	3	7,69

Taulukko 7: Sopivin koulutuksen / tiedotuksen muoto

6 Yhteenveto

Nykyisen kyselyn tuloksia analysoitaessa tulee pitää mielessä, että vastaajajoukko on erittäin suppea eikä sen perusteella voida antaa luotettavaa kuvaa tiedekunnan henkilökunnan TVT-taidoista tai tuen tarpeista. Tulokset edustavat 39 satunnaisen vastaajan mielipidettä.

Vastausprosentin alhaisuudesta huolimatta vastauksista voidaan silti havaita selkeää yhtäläisyyttä aiemman kyselyn kanssa. Esimerkiksi vastaajien taustatiedot ja koulutustarpeet ovat samankaltaisia kun tuloksia verrataan kahden vuoden takaiseen kyselyyn.

Kyselyn lopussa olevassa avoimessa tekstikentässä vastaajat ilmaisivat huolensa ajankäyttöön liittyvissä ongelmissa. Vastauksista käy ilmi, että TVT-sovellusten saatavuus ja tuen organisointi eivät suinkaan ole suurin ongelma TVT:n käytön lisääntymisessä – suurimpia ongelmia ovat ajan puute ja peruskäyttötaitojen puuttuminen.

Ähky on lähellä tietotekniikassa - pitäisin hyvänä keskittyä muutamaan toimivaksi todettuun sovellukseen ja niiden kehittämiseen. Pelkkä sovellusten olemassaolo ei ohjaa opiskelijoita tai opettajia niiden käyttöön. Olen kiitollinen TVT-verkoston luomisesta ja tietynlaisesta huolenpidosta, paimentamisesta, kun kaikilla lukee otsassa 'kiire'.

Kiitokset ja onnittelut tästä kyselystä! Huom: 'back to basics!' Meistä yliopisto-opettajista (kansainvälisiä huippututkijoita) suuri osa (todenäköisesti valtaosa) ei osaa - eikä voikaan osata - koska ei ole aikaa opetella - informaatioteknologisia hienouksia t.m. 'uusinta uutta' (ja viimeisintä muotiasiaa); vaan haluaisi oppia edes perusasiat, ja edetä opettelussaan pienin askelin. Tulkaa heitä/meitä enemmän-kuin-puolitiehen vastaan! :-)

Tällä hetkellä pullonkaulat ovat muualla kuin oman IT tekniikan taitojen parantamisessa... Mutta kysely on varmasti aiheellinen...

Liite 1

Tieto- ja viestintäteknikka lääketieteen opetuksessa

Tällä kyselyllä kartoitetaan tieto- ja viestintäteknikan (TVT) käyttöä opetukseen liittyvissä tehtävissä tiedekunnassamme. Vastausten avulla pyritään kehittämään ja kohdentamaan opetuksen tukipalveluita.

Kysely on tarkoitettu kaikille opetuksessa toimiville, niin professoreille, dosenteille, assistenteille, opetushoitajalle kuin muullekin henkilökunnalle. Kysely koskee omaa työtäsi, kokemuksiasi ja tarpeitasi. Vastauksissa ei pidä pyrkiä kuvaamaan laitoksesi näkökulmaa tai yleistä laitoksen opetustoimintaa.

Täytä tämä lomake ja paina lopuksi "Tallenna" painiketta.

Taustatiedot

1. Toimeni opetustehtävissä

Olen

- professori, dosentti, kliininen opettaja tai muu senioriopettaja
- assistentti, tuntiopettaja tai muu nuorempi opettaja
- opetushoitaja
- muuta henkilökuntaa

2. Laitos

Laitokseni on

- Biolääketieteen laitos
- Hammaslääketieteen laitos
- Kansanterveystieteen laitos
- Kliininen laitos
- Kliinisteoreettinen laitos
- Oikeuslääketieteen laitos
- Muu laitos

Käytön sujuvuus

3. Onko TVT-laitteiden (työasema, dataprojektori yms.) käyttö luentosaleissa sujuvaa?

TVT-laitteiden

- käyttö on sujuvaa
- käytössä on ilmennyt pieniä ongelmia jotka olen saanut yleensä itse ratkaistua
- käytössä on ilmennyt ongelmia joiden ratkaiseminen on vaatinut tukihenkilön tms. apua
- en käytä TVT-laitteistoa luentosaleissa

4. Onko TVT-laitteiden (työasema, dataprojektori yms.) käyttö pienryhmäopetuksessa sujuvaa?

TVT-laitteiden

- käyttö on sujuvaa
- käytössä on ilmennyt pieniä ongelmia jotka olen saanut yleensä itse ratkaistua
- käytössä on ilmennyt ongelmia joiden ratkaiseminen on vaatinut tukihenkilön tms. apua
- en käytä TVT-laitteistoa pienryhmäopetuksessa

5. Onko oman työasemasi varustelu riittävää opetuskäytön vaatimusten kannalta?

Oma työasemani varustelu

- on riittävä

- ei ole riittävä
- Millaisia puutteita?

Sovellusten käyttö

6. Mitä seuraavista tiedonlähteistä käytät opetustoiminnan eri vaiheissa ?

- a. Opetusmateriaalin valmistus
- b. Opetustilanteen aikana
- c. Ohjaan opiskelijat käyttämään

- Terveysportti
- Medline-tietokanta
- Cochrane-kirjaston tietokannat
- RefWorks-viitteidenhallintaohjelma
- JournalNavigator (tiedelehtien kokotekstiartikkelit)
- BookNavigator (elektroniset lääketieteelliset kirjat)

7. Kuinka käytät Digitaalista kurssikirjastoa ?

- a. Opetusmateriaalin valmistus
- b. Opetustilanteen aikana
- c. Ohjaan opiskelijat käyttämään

- Digitaalinen kurssikirjasto: luentomateriaalit
- Digitaalinen kurssikirjasto: muu oppi- ja oheismateriaali

8. Mitä seuraavista sovelluksista käytät ?

- a. Opetusmateriaalin valmistus
- b. Opetustilanteen aikana
- c. Ohjaan opiskelijat käyttämään

- Itse valmistetut verkkosivut (ApuMatti, Dreamweaver, tms)
- Kuvankäsittelyohjelma
- Verkko-oppimisympäristöt (Moodle, Blackboard)
- Itse valmistettu multimedia (videot, äänet, simulaatiot)
- Sosiaalinen media (wiki, blogi, yhteiset kirjanmerkit)
- Sähköpostilistat

9. Mistä seuraavista sovelluksista haluaisit koulutusta tai tukimateriaalia (voit jättää myös tyhjäksi) ?

- a. Koulutusta
- b. Tukimateriaalia

- PowerPoint
- Kuvankäsittelyohjelma
- Sähköpostilistat
- Digitaalinen kurssikirjasto: luentomateriaalit
- Digitaalinen kurssikirjasto: muu oppi- ja oheismateriaali
- Terveysportti
- Medline-tietokanta
- Cochrane-kirjaston tietokannat
- RefWorks-viitteidenhallintaohjelma
- JournalNavigator (tiedelehtien kokotekstiartikkelit)
- BookNavigator (elektroniset lääketieteelliset kirjat)
- Itse valmistetut verkkosivut (ApuMatti, Dreamweaver, tms)
- Verkko-oppimisympäristöt (Moodle, Blackboard)
- Virtuaalinen potilaspankki
- Itse valmistettu multimedia (videot, äänet, simulaatiot)
- Sosiaalinen media (wiki, blogi, yhteiset kirjanmerkit)
- Muu sovellus, mikä

Käytössä olevat tuki-, koulutus- ja tiedotuskanavat

Tuki

- * Helppari (p. 191 55555)
- * Palvelukeskuksen väki, tietos-meilahti at helsinki.fi

Koulutus

- * Henkilöstöosasto
- * Opetusteknologiakeskus
- * Terkko ja TUKE.

Tiedotus

- * IT-Medi-seminaari.
- * Itdk-ope-sähköpostilistalla
- * Tukevasti verkossa -verkkolehti

10. Mikä olisi Sinulle sopivin koulutuksen / tiedotuksen muoto, voit valita useita

- Sovelluskoulutus ATK-luokassa
- Työpajatyöskentely, jossa mahdollisuus omien materiaalien muokkaamiseen
- Verkossa olevat käyttöohjeet
- Henkilökohtainen konsultaatio ja ohjaus
- Säännöllisesti kokoontuva avoin yhteisö, tapaamisissa lyhyitä tietoisuuksia tai teemoja
- Seminaarit
- Verkkosivusto, josta voisi seurata ajankohtaisia TVT-asioita
- Erityisesti verkko-opetukseen ja TVT-koulutukseen kohdennettu sähköpostilista

11. Kiitosta ja kehitysideoita TVT-koulutuksesta ja tiedotuksesta

Sarjan nimi
Julkaisija
ISBN
ISSN
Verkko-osoite